

MANNÍK

Kdo byl Ferdinand Peroutka?

6. 2. to bylo přesně 127 let od narození českého spisovatele, dramatika a publicisty Ferdinanda Peroutky, který je považován za jednoho z nejvýznamnějších představitelů české předválečné demokratické žurnalistiky. Od roku 1939 byl vězněn v koncentračním táboře. Gestapo mu roku 1944 nabídlo, že se může vrátit na svobodu a pokračovat v novinářské práci, psát by ovšem musel v souladu s protektorátním zadáním, a tak návrh odmítl.

Na svobodu se dostal až s koncem 2. světové války. Kvůli některým svým textům byl označován jako antisemita, což je ale omyl, jelikož některé věty z jeho textů byly vytrženy z kontextu a sám Peroutka pocházel z česko-německo-židovské rodiny. Prezident Miloš

Zeman Peroutkovi zazlival údajný článek s názvem Hitler je gentleman. Tento článek však nebyl nikdy nalezen. Článek by sice měl existovat, ale napsal jej jiný autor. Vnučka Ferdinanda Peroutky, Terezie Kaslová, se vůči nařčení svého dědečka bránila u Nejvyššího soudu, který v roce 2021 přiznal Kaslové nárok na omluvu za prezidentův výrok.

(K. Havlíková)

Rozhovor s vnučkou
Ferdinanda Peroutky
na třetí straně

„Z Egypta jsem se chtěla vrátit zpět do Evropy“, říká Viktoria Winkelhofer

Jak jste se dozvěděla o naší škole?

To je trochu dlouhá cesta. Předtím jsem pracovala a žila v Egyptě a chtěla jsem se vrátit zpět do Evropy. To byl můj první výchozí bod. Potom jsem se ucházela o post učitelky v okolních městech Rakouska – např. v Budapešti a na jiných pražských školách. Kontaktovalo mě Gymnázium Thomase Manna. Když jsem se koukla na profil školy, řekla jsem si, že to je poutavé, a že jde o německou menšinu, která se tu nachází. Koncept mě zaujal – je to malá škola s rodinnou atmosférou.

Učila jste v Egyptě nebo jste měla jinou práci?

Ano, učila jsem. Od doby, co jsem dostudovala, jsem se vždy věnovala učení.

(Foto: A. Hein)

Pokračování rozhovoru
na druhé straně

„Z Egypta jsem se chtěla vrátit zpět do Evropy“, říká Viktoria Winkelhofer – pokračování

Jak vypadal Váš první den, když jste sem nastoupila?

První školní den... pamatuji si, že byl krásný zářivý den a co mě zaujalo, byla ceremonie s oktávou, která uvítala primány. Dále si pamatuji na to stavební lešení, jak svítilo slunce a jak jsme jako rodina stáli na školním dvoře. Poté na pani ředitelku, která ležla na ono lešení a zahájila nový školní rok. Cítila jsem, jako kdybych dorazila k mému cíli.

Jaký máte vztah k Vaším žákům?

Během prvního pololetí, kdy jsem s nimi navazovala vztah, jsem viděla změnu – rosteme s žáky nebo studenty a vidíme, jak se z nich stávají dospělí lidé. Být součástí tohoto procesu je hezké, a proto se pokouším zůstat v dobrých vzpomínkách mých žáků. A tak jsem se rozhodla v květnu či červnu uspořádat v hodinách němčiny projektový měsíc, kde mi žáci budou samostatně pracovat. Jde o to, že já budu sloužit jako poradce, ale dynamiku si v té skupině vytvoří sami a musejí dotáhnout projekt od samotné myšlenky až do konce. To vše s aspektem využívání německého jazyka a znalostí, které tento školní rok nasbírali. Vyzkouším si to s kvintou a sextou.

Jak byste srovnala naše žáky s těmi egyptskými? Co jsou největší rozdíly?

Principiálně je těžké porovnat dvě kultury. K tomu všemu je ještě věkový rozdíl. Na univerzitě jsem učila mladé dospělé. To byl velký rozdíl, když teď jsem v primě nebo sekundě. Proto si užívám vyučovat ve vyšších ročnících.

Věci, které jsou zde normální a nemusí se týkat školy, ale i společnosti, si nedokážeme představit v Egyptě. Role ženy je například úplně jiná, než tady v Evropě. Myslím, že bychom si měli vážit demokracie a možnosti vlastního názoru. V Egyptě jsem totiž dostala instrukce, co můžu učit, jak se vyjadřovat k určitému tématu atd. Zde se můžu kriticky vyjádřit k čemukoliv.

Jak změnil COVID Váš život? V tu dobu jste byla v Egyptě – jaká tam vůbec byla situace?

Mělo to velký vliv na to, proč jsem chtěla zpátky do Evropy, protože jsem myslela, že se tady ta situace rychleji zlepší. Celá škola, kde jsem dříve učila, je ještě v onlinu. První fáze COVIDU byla divoká – když všechno začalo, byla jsem teprve půl roku v Egyptě a najednou jsem musela z jednoho dne na druhý zpět do Rakouska. Musela jsem všechno nechat za sebou.

Jak to máte s českým jazykem? Navštěvujete nějaký jazykový kurz?

Mým základním principem je: je jedno, v jaké zemi žiji – snažím se naučit její jazyk. To se mi zatím povedlo. Doteď je moje arabština lepší, než čeština. Češtinu se učím už pět měsíců a chodím na jazykový kurz na Karlovu univerzitu. Mohu tam ale jenom dvakrát v týdnu, jelikož mám práci zde ve škole.

Učíte na naší škole němčinu i dějepis. Chtěla byste v německém jazyce vyučovat i jiné předměty?

Co by mě opravdu zajímalo je umění nebo dějiny umění, protože pocházím z této kulturní oblasti.

Hlavně nic přírodovědného (*směje se*) – to opravdu ne. Jinak si dokážu představit jakékoli předměty.

Moje poslední otázka: Co byste zavedla nového na naši škole?

No... mě se líbí, jak je naše škola bilingvní, takže bych asi zavedla jeden až dva nové cizí jazyky. Nově teď máme kurz španělštiny. Nebo... možná další prázdninové dny (*směje se*), protože v Egyptě mají tolik prázdnin a tady byly jenom jeden den pololetní – to je málo.

Děkuji mockrát za rozhovor.

(A. Hein.)

Petr Kolář a Václav Bartuška na GTM

3. a 4. 3. 2022 jsme měli na GTM vzácné hosty. Jedním z nich byl pan Petr Kolář, bývalý velvyslanec v Rusku, Irsku, Švédsku a ve Spojených státech. Přišel si s námi popovídat o aktuální situaci na Ukrajině a odpověděl na některé dotazy studentů GTM.

Dalším hostem byl velvyslanec České republiky Václav Bartuška, který nám odpověděl na otázky ohledně energetické bezpečnosti, jak nás současný konflikt zasáhne a jak to zasáhne Rusko apod.

Děkujeme za tyto debaty.

(A. Hein, foto S. Witowská)

„Ani prezident nemůže vyslovit, co mu slina na jazyk přinese“ říká Terezie Kaslová

Váš dědeček odešel po roce 1948 do exilu, setkala jste se s ním někdy? (Jaká je Vaše nejranější vzpomínka na něj?)

Svého dědečka jsem nikdy nemohla poznat osobně. Narodila jsem se pár let poté, co on musel odejít do exilu. A já, stejně jako celá naše rodina, cestovat dlouhá léta nesměla. Komunistický režim nám vzájemné poznávání a soužití znemožnil.

Máte po něm něco?

Pokud myslíte něco fyzického, pak mám jednu jeho fajfku a skříň, kterou měl v newyorském bytě. Jinak jeho majetek zabavili komunisté poté, co emigroval. Pokud myslíte nějakou vlastnost, pak se stejně jako on nerada hádám, zachovávám si odstup a doufám, že i nadhled. Když mě někdo zklame, odřiznu ho. Přesně to dělal dědeček. Když ho někdo naštvál, dokázal s ním nemluvit dlouhé dny, týdny, měsíce. To je mi velmi blízké.

Kdybyste studentům našeho gymnázia měla doporučit jedno dílo pana Peroutky, které by to bylo? Proč právě toto?

Naprostá většina jeho textů časem neztrácí, můžete vzít takřka jakýkoliv a dostane vás. Nejraději ale mám jeho román *Oblak a valčík*, což je vlastně přepracovaná stejnojmenná divadelní hra. Považuji tuhle knihu za jednu z nejlepších „válečných“. Prostým, vlastně trochu novinářským, stylem popisuje, jak válka měnila lidi a jejich osudy i hrůzy koncentračních táborů. Nepotřebuje dramatická gesta a patos. Měl ji rád i pan prezident Havel.

Myslíte si, že kauza Hitler je gentleman zastinila dílo Vašeho dědečka?

Jedno musím Miloši Zemanovi nechat. Postaral se o diskuzi o Peroutkovi, díky které se probírají jeho slova a myšlenky v intenzitě, jaká tu dřív nebyla. Spoustu mladých lidí, kteří jeho dílo neznali a brali ho jenom jako nějakou zapadlou ikonu, donutil k tomu, aby si přečetli jeho články nebo knížky. Velmi jsem přemýšlela o tom, proč prezident tuto nesmyslnou lež vypustil. Je to cílené navážení se do intelektuálů a do novinářů všeobecně? Pan Zeman novináře nemá rád a byl prvním, kdo je začal veřejně urážet tím, že o nich mluvil jako o žumpách a hnoji. Je tato urážka jen jakýmsi pokračováním trendu? Nebo snad prezident škodolibě usiluje o diskreditaci intelektuálních ikon a spoléhá na to, že jeho slova nikdo nezpochybňuje, natož kontroluje?

Jste spokojená s výsledkem soudního řízení?

Pro mne je nejpodstatnější, že jsme se po šesti letech dobrali výsledku, že se musí Česká republika omluvit. To znamená, že ani prezident nemůže vyslovit, co mu slina na jazyk přinese. Tento případ nebyl pouze o sporu Terezie Kaslové a Miloše Zemana, ale soudy jasně vyvrátily argumentaci protistrany, že prezident není za své výroky vůbec zodpovědný. A to je pro mne ta ne důležitější zpráva, která má hodnotu pro jakéhokoli občana naší země. Že ani ti nejvyšší se nemohou schovat za svoji funkci a beztrestně lhát.

(Zdroj: novinky.cz)

Chtěla jste se během něj někdy vzdát?

Nikdy. Soudit se není něco, co mě baví nebo v čem se nějak vyžívám. Naopak, je mi to z duše protivné. Nelze ale stále nad vším mávat rukou, ustupovat před hulvátstvím a říkat si, že nemá cenu se tím zabývat. Nemůžeme se přece smířit s tím, že kdokoliv může kohokoliv urážet nebo osočit z činu, který neudělal. Pak bychom jednou dospěli k tomu, že bude stačit, když o někom bez skutečných důkazů řekneme, že je zloděj nebo vrah a stane se to skutečností. V takovém světě já žít nechci.

Co byste si přála, aby lidé o Vašem dědečkovi věděli?

Že označit Peroutku jako člověka, který byl fascinován nacismem, je nehoráznou urážkou muže, který strávil druhou světovou válku v nacistických koncentračních táborech Dachau a Buchenwald. Pravda, s krátkou přestávkou. To, když ho nacisté převezli z koncentráku do Prahy a K. H. Frank a Emanuel Moravec mu nabídli svobodu: pokud se opět ujme vedení časopisu *Přítomnost*, ale v jejich službách. Miloš Zeman příkl fascinaci nacismem muži, který si zachoval mravní integritu a statečnost i v tragických časech a nabídku odmítl, i za cenu návratu do koncentračního tábora. Kdo z nás by to dokázal?

Celý rozhovor najdete na stránkách školy.

(K. Villa)

Únorové Studentské fórum

Jako každý měsíc proběhla i v únoru schůzka Studentského fóra, v čemž nám nezabránil ani fakt, že je únor nejkratší měsíc v roce. I přes délku tohoto měsíce se jednalo o velice zajímavou a produktivní schůzi, ze které vám nyní řekneme to nejdůležitější:

- Jako každý rok se i letos chce škola podílet na nějaké dobročinné sbírce. Pod rukama nám prošlo několik charitativních projektů, které jsme považovali za užitečné. O tom, na čem se budeme jako škola podílet se sice ještě konkrétně nerozhodlo, ale můžete tuto informaci očekávat v příštích týdnech, potažmo měsících.
- Vedení školy došlo k závěru, že je zapotřebí modernizovat naši hudebnu. Pokud tedy máte něco, co byste chtěli vidět v naší hudebně (něco, co je samozřejmě možné pořídit), nebojte se obrátit na vaše třídní zástupce.
- Někteří žáci zmínili, že by bylo praktické, kdyby škola pomáhala s přípravou i na jiné jazykové zkoušky, než jsou ty z němčiny. Jmenovitě se jednalo o anglický jazykový diplom, který je mezi studenty často vyhledávaný. Do budoucna se tedy Studentské fórum pokusí dohodnout nějaké možnosti studia pro studenty, kteří by o tuto zkoušku měli zájem.

Toto jsou pouze některé záležitosti, se kterými se Studentské fórum tento měsíc zabývalo. Pokud máte něco, co byste si přáli na fóru projednat, stačí to sdělit vašim třídním zástupcům.

(K. Troníček)

Připomeňme si tyto dny...

7.2.: 100 let od narození významného českého básníka Jana Skácela. V jeho tvorbě se zračily především moravské motivy a zvyky, psal ale také poezii pro děti. Od roku 1969 však nesměl publikovat, uchýlil se tedy k samizdatové a exilové literatuře. V roce 1981 směl opět publikovat, ale pouze omezeně. Na sklonku života dosáhl úspěchu ve formě překladů jeho textů v zahraničí. Jeho básně se čtou velmi lehce a příjemně, zároveň jsou v nich mnohdy poselství k zamyšlení. Na čtenáře přímo dýchne atmosféra venkova a přírody.

Únor 1948: Tato událost, zvaná taktéž jako „Vítězný únor“ či „únorový puč“, je komunistický státní převrat v Československu, uskutečněný mezi 17. a 25. únorem. Moc tehdy převzala vláda Klementa Gottwalda a jednalo se o přechod k totalitnímu režimu.

Klement Gottwald 25. 2. 1948 (Zdroj: expresfm.cz)

(K. Havlíková)

Soutěž o nejlepší předsevzetí

V posledním čísle Manníka byla vyhlášena soutěž, ve které nám soutěžící posílali svá předsevzetí. Gratulujeme vítězce Aničce Vaňousové ze septimy a udělujeme jí jedničku z češtiny. Její předsevzetí vypadá takto:

Novoroční předsevzetí

Já osobně si novoroční předsevzetí moc nedávám, v prosinci roku 2021 jsem si však řekla, že po těch dvou zajímavých letech už nemám co ztratit. A tak jsem si je dala, a hned čtyři. První, co mě, po skoro dvou letech doma, napadlo, bylo omezit svou spotřebu „medicíny proti smutku“ neboli sladkostí. Toto předsevzetí jsem však dlouho nedodržela, abych byla přesnější, hned 1.1. mě hygiena zavřela na 14 dní do karantény, takže jsem jej ještě ten den porušila ze zcela akutních důvodů. Svého druhého předsevzetí „Cvičit každý den“ se již teď dost hnusím a nechápu, jak jsem si ho na Silvestra mohla dát. Během února jsem jej upravila na: „Pokusit se cvičit každý den“, tak jsem zvědavá, jak to budu mít na konci roku... Abyste si však nemysleli, že nejsem schopná nic vydržet, tak svá zbylá dvě předsevzetí, jimiž jsou „Naučit se základy japonštiny“ a „Nadále nekupovat produkty s palmovým olejem“ poctivě držím. Tak mi držte palce! :D

(red.)